

CULTURCHRISTENDOM EN PASEN

In ons land leeft er bij een aanzienlijke groep mensen veel onzekerheid. Niet alleen economisch, politiek en ecologisch maar met name ook levensbeschouwelijk. Veel Nederlanders hebben, sinds de jaren 60 van de vorige eeuw, hun christelijke wortels namelijk verloren. Dat maakt het leven vaak geestelijk schraal.

Verschraling

Recent hield mevrouw Yvonne Zonderop in de kathedraal de Sint-Janslezing. Zij is een kind van de beschreven omslag. Als journaliste schreef zij voor progressieve media. Verlicht en progressief liet zij als jonge vrouw haar katholieke opvoeding achter zich. Maar de laatste tijd vraagt zij zich af of in Nederland het kind niet met het badwater is weggegooid. In haar boek *Ongehooflijk*, een boek dat al negen herdrukken heeft beleefd, noemt zij zichzelf een cultuurchristen. Niet dat zij het geloof in God opnieuw heeft omarmd maar wel ziet zij het algemeen belang van de christelijke traditie.

Populisme

Het woord cultuurchristendom is geen eenduidig begrip en daarvoor voor velerlei invulling vatbaar. In onze dagen koketteren politici uit populistische hoek met de term. Cultuurchristendom wordt dan verbonden met het opkomen voor het eigen volk, verzet tegen elites in Den Haag en Brussel, aversie met betrekking tot de Islam en een denken dat niet insluit maar uitsluit. Het gaat dan al snel om wij tegenover zij. Het lijkt mij echter belangrijk om de term cultuurchristendom niet te laten kapen door populistische politici. Vanuit mijn kennis van de christelijke traditie denk ik dat een andere invulling van de term veel betere papieren heeft.

Vijf bronnen

Onze westerse cultuur put uit minstens 5 bronnen: de Griekse filosofie, het Romeinse recht, de Joodse traditie, de Christelijke traditie en tenslotte de Verlichting. Duidelijk is dat de 5 bronnen elkaar hebben beïnvloed. Joodse en christelijke wijsheid voeden mijn eigen invulling van cultuurchristendom. Ons verlangen naar vrijheid en bevrijding kan gemakkelijk worden verbonden met Exodus. Het verlangen naar rechtvaardige verhoudingen wordt zeker geïnspireerd door de profeten van Israël. Ik noem ook het onderwijs van Jezus door middel van concrete verhalen. De parabellen van de barmhartige Samaritaan en de verloren zoon hebben onmiskenbaar onze cultuur gestempeld als het

gaat om naastenliefde, vergeving en verzoening. Enkele basisovertuigingen van het cultuurchristendom hebben duidelijk joodse en christelijke wortels. Ik noem de visie dat alle mensen als schepselen van God een fundamentele (gelijk)waardigheid bezitten. Maar ook de visie op de mens als unieke persoon en het belang van de gerichtheid op de ander. Het 'ik' wordt door het 'wij' bepaald. Wij zijn daardoor ook geroepen tot solidariteit. Door een ander gelukkig te maken vinden wij de zin van ons bestaan.

Paasfeest

Mevrouw Zonderop noemt zich cultuurchristen maar heeft het geloof in God niet hervonden. De spannende vraag is natuurlijk of het cultuurchristendom kan overleven zonder voeding door de bron die God zelf is. Wat betekent de ontkerkelijking van onze cultuur op dit punt voor de langere termijn? Zal zonder een kerkelijk christendom, waar God wordt aanbeden, het cultuurchristendom niet eroderen? Binnenkort vieren wij opnieuw het Paasfeest. God heeft Jezus nieuw en ander leven gegeven. Christus is de Levende. Hij vormt het centrum van Kerk en wereld. Naar mijn inzicht zullen de basisovertuigingen van het cultuurchristendom alleen stand kunnen houden binnen een cultuur waar overtuigde gelovigen de levende Christus geloofwaardig zichtbaar maken. Zalig Pasen!

Mgr. dr. Gerard de Korte

Agenda

april 2020

(ma-vrij 8.30 uur Eucharistie in de kathedraal tenzij anders vermeld)

Alle afspraken zijn onder voorbehoud i.v.m. de ontwikkelingen rondom het coronavirus

- 2 10.00: stafvergadering
- 5 Eucharistie Palmzondag
- 6 11.00: permanente raad, Utrecht
14.00: BCCM, Utrecht
- 8 19.00: Chrismamis, kathedraal
- 9 **Witte Donderdag**
10.00: stafvergadering
19.30: Eucharistie, kathedraal
- 10 **Goede Vrijdag**
15.00: herdenken lijden en sterven van Christus
- 11 **Paaszaterdag**
16.30: viering straatpastoraat, 's-Hertogenbosch
22.00: Paaswake, kathedraal
- 12 **Eerste Paasdag**
10.00: Eucharistie, kathedraal
- 13 **Tweede Paasdag**
Eucharistie
- 14-17 bezoek Evangelische Kirche van Kurhessen-Waldeck (D) aan 's-Hertogenbosch
- 17 14.00: studiemiddag boek prof. dr. H. Rikhof
- 18 10.00: Power of Fire, kathedraal
19.00: Vormsel, Nuland
- 19 10.00: Eucharistie, Druten
- 21 10.00: bisschoppenvergadering, Vleuten
- 22 14.30: barbecue emeriti
- 23 10.00: stafvergadering
14.00: vergadering VKMO
- 24 10.00: Unie NKV
12.00: bezoek Indiase priester
14.00: lezing Zusters van Liefde, Vught

- 25 10.30: diakenwijding J. Termaat ofm
- 26 viering Dag van de Wereldkerk, Valkenswaard
- 28 14.00: visitatie dekenaat Eindhoven
- 29 10.00: platform Rome-Reformatie
- 30 10.00: stafvergadering

Benoemingen/ontslagen

Mevrouw **M.E.A. Beij-Evers** te Sint-Oedenrode per 1 februari 2020 wegens emeritaat eervol ontslag van de zending en opdracht als pastoraal werkster van de parochie H. Michaël te Schijndel.

De zeereerwaarde heer **H.W.M. Reijnen** te Groesbeek per 18 februari 2020 eervol ontslag als pastor van Kloosterverzorgingshuis St. Jozefoord te Nuland.

De eerwaarde heer mr. **J.P. Huijgens** te Cuijk: per 30 maart 2020 eervol ontslag als diaken van de parochie Heilige Martinus te Cuijk.

In memoriam

Op 9 februari 2020 is te Nistelrode overleden de zeereerwaarde heer **Marinus Hendrikus Johannes Cornelis Maria van Osch** o.praem, emeritus pastoor van de parochie H. Johannes Evangelist te Elshout.

Pastor Van Osch is geboren in Den Dungen op 18 juli 1924 en tot priester van de Norbertijner Abdij van Berne gewijd op 25 juli 1949. Na zijn functie als docent aan de theologie- en filosofieopleiding van jonge Norbertijnen werd hij per 20 december 1968 benoemd tot pastoor van de parochie H. Johannes Evangelist te Elshout uit welke functie hem per 9 april 1996 wegens emeritaat eervol ontslag is verleend.

Moge hij rusten in vrede!

Op 13 maart 2020 is te Stramproy overleden de zeereerwaarde heer **Eduardus Gerardus Gemma Maria Mutsaerts**, emeritus-pastor van de parochie Heilige Willibrord te Valkenswaard.

De zeereerwaarde heer Mutsaerts is geboren in Tilburg op 19 januari 1957 en tot priester van het bisdom Roermond gewijd op 13 juni 1981. Per 1 september 2010 is hij geïncardineerd in het bisdom van 's-Hertogenbosch.

Hij was in het bisdom werkzaam als pastor van de parochie H. Brigida te Geldrop van 2008 tot 2010, als waarnemend pastoor van de parochie St. Martinus en St. Jan te Heeze van 2010 tot 2011 en als pastor van de parochie O.L. Vrouw Visitatie te Budel van 2011 tot eind 2012. Per 1 januari 2013 werd hij benoemd tot pastoor van de Parochie Heilige Willibrord te Valkenswaard uit welke functie hem vanwege zijn gezondheid (pre-emeritaat) per 1 april 2018 eervol ontslag is verleend.

Moge hij rusten in vrede!

Coronavirus: jongerenbedevaart Rome afgelast

De nationale jongerenbedevaart naar Rome, die gepland stond voor 26 april tot en met 2 mei, gaat niet door.

Organisator JongKatholiek heeft dit besloten met het oog op de toenemende verspreiding van het coronavirus in Noord-Italië en in Rome.

Gerrie Conen, projectleider van JongKatholiek en lid van het organiserende kernteam, noemt het 'een moeilijke beslissing'. "Maar als we de risico's tegen elkaar afwegen lijkt het ons het verstandigst om niet te gaan." De voorbereiding van de reis was vrijwel voltooid. Er werd uitgekeken naar een inspirerende bedevaart. De jongeren die zich hadden aangemeld waren enthousiast, maar met de coronauitbraak in Italië, rees bij hen en hun ouders ook steeds meer de vraag of het nog verstandig was om nu te gaan. Sommigen hadden zich uit zorg hierom zelf al afgemeld.

Conen: "We moesten dit moeilijke besluit nemen, ook met het oog op de annuleringskosten van de vliegreis. We hebben met elkaar de inschatting gemaakt hoe over acht weken de situatie zou zijn in Italië. Wat als daar op dat moment bezienswaardigheden gesloten zijn met het oog op corona? Ook hebben we gezien dat door Rome zelf een internationale jongerenbijeenkomst voor begin april is gecancelled."

De deelnemers zijn geïnformeerd en krijgen hun geld terug. De organisatie buigt zich nog over de mogelijkheden van een nieuwe datum.

Functiewijziging hulpbisschop Mutsaerts

Bisschop De Korte en hulpbisschop Mutsaerts hebben gezamenlijk in een brief aan het pastorale kader de volgende mededeling gedaan over de functiewijziging van Mgr. Mutsaerts.

Broeders en zusters, Recent hebben onze hulpbisschop Mgr. Mutsaerts en ik meerdere keren intensief met elkaar gesproken. Hij heeft mij namelijk gevraagd om een deel van zijn bestuurlijke functies op diocesaan niveau te mogen neerleggen. Ik heb dat ervaren als een indringende vraag waarop ik niet gemakkelijk 'ja' heb gezegd. In onze gesprekken werd duidelijk dat het voor de hulpbisschop beter is wanneer hij deels geen bestuurlijke verantwoordelijkheid op het niveau van het bisdom meer hoeft te dragen. Concreet betekent dit dat de hulpbisschop geen lid meer zal zijn van de staf van het bisdom en de priesterraad. Hij heeft ook verzocht de kapittelvergaderingen niet meer te hoeven bijwonen.

In ons bisdom wordt Mgr. Mutsaerts bisschoppelijk vicaris voor zaken van beheer, hetgeen betekent dat hij de gedelegeerd voorzitter van de REA en lid van de Commissie van Beheer blijft. Mgr. Mutsaerts blijft ook actief als vormheer, waarnemend deken van Druten-Wijchen, waarnemend pastoor van de Stefanusparochie te Nijmegen. Hij zal ook pastorale en representatieve taken verrichten en de contacten met de nieuwe bewegingen blijven behartigen.

Beiden hebben wij besloten dat wij buiten deze brief niet verder willen ingaan op de aanleiding en inhoud van onze gesprekken over het verzoek van Mgr. Mutsaerts. Wij mogen elkaar persoonlijk en wij respecteren onze wederzijdse eigenheden en verschillen. Bekend mag zijn dat wij verschillen in onze kijk op de ontwikkelingen binnen de Kerk en dat wij de voorkeur geven aan andere accenten als het gaat om het bestuur van het bisdom.

Foto: Ramon Mangold

Vanuit ons wederzijds respect ondertekenen wij als bisschop en hulpbisschop beiden deze brief. Dat doen wij nadrukkelijk gezamenlijk als uiting van ons vertrouwen dat deze bestuurlijke wijziging de onderlinge verbondenheid binnen ons bisdom niet zal verstoren.

Wij vragen u voor ons en voor ons bisdom van 's-Hertogenbosch te blijven bidden. Want voor ons beiden staat Christus centraal in ons leven en behoort de levende Heer ook in ons gehele bisdom een centrale plaats te hebben. Rondom Hem zijn wij immers samen Kerk.

+ Dr. Gerard de Korte,
bisschop
+ Drs. Rob Mutsaerts,
hulpbisschop

Woord van bemoediging

Broeders en zusters in Christus,

Wij leven in een onzekere tijd. Het coronavirus lijkt heel de samenleving tot stilstand te brengen. Veel burgers, ook veel gelovigen, zijn bezorgd. Ikzelf werd donderdag tijdens de Eucharistie in de Sint Jan geraakt en gesterkt door de prachtige woorden van de profeet Jeremia: *Gezegend is hij die op de Heer vertrouwt en zich veilig weet bij hem.* (Jeremia 17,7).

Op dit moment leeft er veel onzekerheid in ons hart. Hoeveel mensen zullen ziek worden? Hoeveel mensen zullen door het virus sterven? Hoeveel mensen zullen zich in deze weken van sociale onthouding extra eenzaam voelen? Wat betekent het virus voor de werkgelegenheid en bestaanszekerheid? Allemaal vragen waarop wij op dit moment geen antwoord krijgen. Gelukkig dan de mens die zich geborgen weet bij God.

Wij leven in de Veertigdagen-tijd. Wij mogen Jezus begeleiden op weg naar Jeruzalem. Opnieuw gedenken wij hoe de Heer zichzelf heeft weggeschonken. Volkomen beschikbaar voor zijn Vader en dienstbaar aan ons mensen. In alle nood klampte Jezus zich vast aan zijn Vader en bleef op Hem vertrouwen. Hij stierf met op zijn lippen de woorden: *Vader, in uw handen beveil ik mijn Geest* (Lucas 23,46).

De Nederlandse bisschoppen hebben, om de verspreiding van het virus in te dammen, een moeilijk besluit genomen. Op zaterdagavond en op zondag worden in onze kerken tot minstens 14 april geen publieke liturgische vieringen meer gehouden. De eredienst aan God mag geen

bron van besmetting van mensen worden.

Maar deze maatregel nodigt ons uit om op andere manieren onze verbondenheid met de Heer gestalte te geven. Priesters worden bijzonder uitgenodigd privé of met hun teamleden op zondag in besloten kring de Eucharistie te vieren. Wij tonen zo de kracht van het plaatsvervangend gebed en mogen ons zo met geheel de parochie in gebed verbonden weten. Parochianen kunnen thuis bidden of in onze open kerken en kapellen een kaars branden. Juist nu zullen veel gelovigen hun toevlucht willen zoeken bij de Maria, de moeder van onze Heer. Zo kunnen wij God vragen om met zijn Geest onze zorgen te bedwingen en ons tot mensen van vertrouwen en overgave te maken.

Laten wij heel bijzonder bidden voor de mensen die getroffen zijn door het virus. Maar ook voor alle artsen en verpleegkundigen die dag in dag uit hard werken om de nood van zieken te lenigen. In kracht van het gebed zijn wij allen, juist in deze dagen, geroepen om anderen van dienst te zijn, heel bijzonder zieken, ouderen en eenzamen. Juist nu zijn wij uitgenodigd om, met de woorden van paus Franciscus, gestalte te geven aan een cultuur van solidariteit en barmhartigheid. Hopelijk kunt u veel kwetsbare parochianen via telefoon of internet bijstaan. Laten wij elkaar nabij blijven, juist hen die er alleen voor staan .

Ik hoop en bid dat u zich veilig mag weten bij de goede God. In Christus toont Hij zijn onvoorwaardelijke liefde en trouw. In gebed blijf ik bijzonder met u en geheel het bisdom verbonden.

+ Dr. Gerard de Korte
Bisschop van 's-Hertogenbosch

Chrismamis

In verband met de huidige maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te voorkomen, zal de Chrismamis in besloten kleine kring gevierd worden.

De oliën zullen via de dekens verspreid worden.

Colofon

NieuwsBrief is een uitgave van **bisdom van 's-Hertogenbosch**. *De BisdomNieuwsbrief wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.*

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief graag doorgeven via mail: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch

Postadres:

Postbus 1070
5200 B 's-Hertogenbosch

T 073 523 20 20

E info@bisdomdenbosch.nl

W www.bisdomdenbosch.nl